

Гулько Олександр Володимирович
Заступник начальника відділу фінансових ресурсів
ГУ ДКСУ у Вінницькій області
sascha.hulko@gmail.com

ДОСВІД КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ЗА ДОХОДАМИ У ФРАНЦІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Одним із найскладніших і трудомістких етапів виконання бюджету є забезпечення його касового виконання, під яким слід розуміти організацію та здійснення розрахунково-касових операцій з коштами державного та місцевих бюджетів [1]. Системи касового виконання бюджетів в зарубіжних країнах характеризуються певними особливостями, що обумовлені формою державного устрою, історичними традиціями, формою правління, рівнем соціально-економічного розвитку країни, тощо. У світовій практиці набули поширення 3 системи виконання бюджетів: банківська, казначейська та змішана. В Україні за роки незалежності функціонували усі три системи. Вітчизняна система виконання бюджетів поступово еволюціонувала від банківської до казначейської. Забезпечуючи в процесі еволюції розмежування функцій між банківською та фінансовою системами мала місце і змішана система касового виконання бюджету.

В силу розвитку новітніх технологій до системи виконання бюджету ставиться вимога постійного вдосконалення. Враховуючи те, що в Україні казначейська система виконання бюджету відносно молода, то дослідження зарубіжного досвіду діяльності органів казначейства у сфері виконання бюджету та можливостей його застосування у вітчизняній практиці є досить актуальним.

Вважаємо за доцільне розглянути досвід Франції, оскільки ще на етапі створення казначейства в Україні, до уваги брався зарубіжний досвід саме Франції. Це було обумовлено тим, що Франція і Україна характеризуються певним схожими ознаками, зокрема: розміром території, кількістю населення, адміністративно-територіальним поділом.

Аналіз казначейської системи виконання бюджету за доходами у Франції необхідно здійснювати за роллю казначейства у відповідних стадіях бюджетного процесу, зокрема:

– у плануванні бюджету;

- у виконанні бюджету;
- у запозиченнях і кредитуванні;
- у веденні облік бюджетних коштів і формуванні звітності;
- у проведенні контролю за бюджетними коштами;
- в управлінні бюджетними коштами.

Різні структурні підрозділи системи державного казначейства Франції в межах наданих їм повноважень забезпечують виконання дохідної частини бюджету. Казначейство Франції здійснює збір державних податкових і неподаткових платежів, а також зарахування відрахувань до фондів соціального страхування. Усі бюджетні кошти консолідуються на єдиному казначейському рахунку.

З 2007 р. державне казначейство та податкова інспекція були об'єднані. Провідне місце за обсягом і важливістю виконуваної роботи щодо мобілізації бюджетних надходжень належить податковим управлінням департаментів. Однак Генеральні казначеї відповідають за операції, які здійснює податкове та митне управління. Казначейство Франції здійснює облік усіх поступлень. Наявність інформації про стан державних фінансів дозволяє Головному управлінню казначейства визначати основні напрями політики щодо державних підприємств, виступати в ролі держателя їхніх акцій. Органи казначейства Франції проводять операції пов'язані з випуском і реалізацією державних цінних паперів, погашенням і обслуговуванням боргових зобов'язань держави [2].

Казначейство Франції бере активну участь в управлінні бюджетними коштами. На казначейство покладається виконання специфічної функцій з питань структурної перебудови економіки. Генеральні казначеї наділені повноваженнями щодо нагляду за підприємствами, які переживають труднощі. Казначейство здійснює підписку на казначейські бонди, які через систему короткострокового кредитування перерозподіляються на потреби таких підприємств. Цю функцію вони реалізують безпосередньо через Міжвідомчий комітет промислової реструктуризації. Через казначейство держава проводить активну політику стимулювання капіталовкладень у розвиток наукомістких галузей промисловості, експорту, створення нових робочих місць і підвищення рівня продуктивності праці. Такі заходи здійснюються шляхом їх фінансування та надання різноманітних пільг по довгострокових кредитах [2].

Особливою сферою діяльності казначейства Франції є розробка та проведення політики в галузі заощаджень населення, яке є потенційним інвестором на фінансовому ринку. Мобілізовані заощадження

спрямовуються на фінансування пріоритетних інвестицій та на підтримку експорту.

В контексті забезпечення фінансової безпеки держави казначейство Франції проводить аналіз і веде портфелі міжнародних ризиків держави, бере участь у прийнятті рішень щодо надання державних гарантій за контрактами та інвестиціями, які французькі підприємства здійснюють за кордоном. Казначейство у співпраці з Банком Франції консультує міністра економіки і фінансів з питань валютної політики, руху міжнародних грошових потоків. Також у складі казначейства Франції створена служба, яка займається питаннями іноземних інвестицій, куди іноземні підприємці направляють свої запити на отримання дозволу для реєстрації своєї компанії на території Франції. Казначейство приймає рішення щодо реєстрації іноземних компаній у Франції, беручи до уваги економічну ситуацію у державі та соціальні фактори [2].

Державне казначейство Франції має у своєму складі ряд структурних підрозділів, які являють собою державні установи, що займаються різними видами діяльності та виконують фінансові операції за дорученням держави. Працівники Казначейства Франції виконують функції бухгалтерів в організаціях та установах публічно-правового сектору. Вони можуть працювати за кордоном в адміністративних органах. Працівники казначейства виконують функції юридичних і фінансових радників мерів і голів генеральних або регіональних рад.

Отже, загалом органи Казначейства Франції забезпечують оперативне управління фінансовими потоками держави шляхом здійснення операцій щодо забезпечення надходження доходів до державної скарбниці. Повноваження органів казначейства у Франції значно ширші ніж в Україні. В Україні, на зразок Франції була спроба запустити інститут “державних бухгалтерів”, однак вона так і не була до кінця реалізована. Заслужують на увагу повноваження французького казначейства щодо забезпечення фінансової безпеки, консультування міністрів, мерів, голів рад. Врахування позитивного досвіду діяльності органів казначейства Франції у вітчизняній практиці дасть можливість вдосконалити діяльність органів казначейства в Україні.

Список використаних джерел літератури:

Стоян В. І. Казначейська система виконання бюджету : навч. посіб. / В. І. Стоян, В. М. Русін. – Тернопіль : Астон, 2015. – 372 с.

Стоян В. І. Казначейська система [текст]: підручник. / В. І. Стоян, О. С. Даневич., М. Й. Мац – 3-тє вид. змін. й доп. – К: «Центр учбової літератури», 2014. – 868 с.

Гриневиц Ольга Ярославівна

Провідний спеціаліст відділення комплектування Золочівського РВК
selinity@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ПРИЗОВУ В МІСЦЕВИХ ОРГАНАХ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ

Події на сході України показали необхідність створення боєздатної та професійної армії. В сучасних умовах Україна продовжує будувати фахову армію з добре підготовленими професійно та вмотивованими військовослужбовцями, і сьогодні Збройні Сили України роблять ставку саме на військовослужбовцях контрактної служби. Військова служба є важкою роботою, особливо в умовах сучасної військової агресії, яка потребує максимальної віддачі сил, здоров'я, а іноді і життя. Перевагами контрактної армії в Україні є в першу чергу, мотивація і бажання людини служити в Збройних Силах України, тобто – в усвідомленому виборі, який робить людина, обираючи професію військового – захищати свою Батьківщину – Україну. Це є головною перевагою контрактної армії, не тільки у нашій, але і у всіх провідних країнах світу.

Мотиваційним чинником та основною перевагою контрактної армії є:

- стабільна, добре оплачувана робота, престиж якої постійно зростає;
- можливість кар'єрного зростання;
- щорічна відпустка від 30 днів, тривалість якої зростає зі збільшенням вислуги, крім щомісячного грошового забезпечення при вибутті у відпустку виплачується матеріальна допомога на оздоровлення
- можливість служби у миротворчих підрозділах за кордоном;
- якісне безкоштовне медичне обслуговування;
- право на отримання заочної вищої освіти (без відриву від служби) за рахунок Міністерства оборони після підписання другого контракту;
- можливість безкоштовного вивчення іноземної мови (особам, які перебувають в резерві для просування по службі).

На військову службу за контрактом приймаються:

- військовослужбовці, які прослужили на строковій військовій службі;